

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КВНЗ КОР "ЧОРНОБИЛЬСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ"

**ЗБІРКА
ТЕМАТИЧНИХ ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ
ТА МОДЕЛЬНИХ ФРАЗ**

з дисципліни *Іноземна мова (за проф. спрямуванням)*
за спеціальністю *223 Медсестринство*
спеціалізація *Лікувальна справа*

Склав викладач: *Толкачов О.М.*
Методична розробка
розглянута та схвалена
на засіданні циклової комісії
соціально-гуманітарних дисциплін
Протокол № ____ від " ____ " ____ 20__ р.
Голова комісії _____ Квітковський С.В.

***АНГЛО-УКРАЇНСЬКІ
ТЕМАТИЧНІ ЛЕКСИЧНІ ОДИНИЦІ
ТА МОДЕЛЬНІ ФРАЗИ
для студентів медиків
за розділами:***

- I. Перша медична допомога
- II. Хвороби. Симптоми
- III. Предмети догляду за хворими
- IV. Візит до лікаря
- V. Захворювання
- VI. Інфекційні хвороби
- VII. Дитячі хвороби
- VIII. Хірургічне відділення
- IX. Операційна медсестра

I. ПЕРША МЕДИЧНА ДОПОМОГА

Лексичні одиниці:

help [help] допомога

aid [eid] допомога

care [kɛə] допомога, турбота

victim ['vɪktɪm] жертва, потерпілий

accident ['æksɪdənt] нещасний випадок

emergency [i'mɜ:dʒənsi] аварійний; екстрений

bleeding ['bli:diŋ] кровотеча

poison [poɪzn] отрута

breathing ['bri:ðɪŋ] дихання

injury ['ɪndʒəri] пошкодження, травма

available [ə'veɪləbl] доступний

involve [ɪn'vɒlv] охоплювати, залучати

reassure [ri'ʃu:ə] заспокоювати; запевняти, переконувати

relieve [ri'li:v] заспокоювати

require [rɪk'waɪə] потребувати, мати потребу

urgent ['ɜ:dʒənt] невідкладний, терміновий

shock [ʃɒk] шок

prevent [prɪ'vent] запобігати

hurt [hɜ:t] заподіяти шкоду; поранити; завдати болю

swelling ['sweliŋ] набряк

Модельні фрази:

first aid - перша допомога

sudden illness - раптова недуга

save our souls - врятуйте наші душі, "SOS"

additional problems - додаткові проблеми

to be calm - бути спокійним

act without panic - діяти без паніки

moving the victim - транспортування потерпілого

life-threatening - життєнебезпечний, що загрожує життю

consult the doctor - відвідати лікаря

X-ray examination - рентген

II. ХВОРОБИ. СИМПТОМИ

Лексичні одиниці:

headache ['hedeɪk] головний біль

e.g. I have a bad headache,

toothache ['tu:θeɪk] зубний біль e.g. His toothache was so bad.

stomachache ['stʌməkeɪk] біль у животі

e.g. He is suffering from a stomachache,

earache ['iəreɪk] біль у вусі

e.g. The child cries because of his earache.

heartache ['hɑ:teɪk] біль у серці

e.g. He has a heartache,

sore throat ['so:'θrəʊt] біль у горлі

e.g. The baby has a sore throat and a high temperature,

bleeding ['bli:diŋ] кровотеча

e.g. You must stop bleeding as soon as possible.

cough [kɒf] кашляти; кашель

e.g. He asked me to cough,

cold in the head - нежить

e.g. Influenza is not a cold in the head,

fracture ['fræktʃə] перелом

e.g. There are open and closed fractures,

sunstroke ['sʌnstrəʊk] сонячний удар

e.g. He can get a sunstroke. It's very hot today.

fever ['fi:və] лихоманка; висока температура

e.g. She had a bad fever,

temperature ['temprɪtʃə] температура e.g. Her son had a high temperature in the evening.

Модельні фрази:

a bad headache (heartache, earache, stomachache, toothache) - сильний головний біль (біль у серці, у вусі, у животі, зубний)

to take a tablet for ... - прийняти таблетку від ...

to rinse the mouth - полоскати рот

to keep to a diet - дотримуватись дієти

to apply a hot compress on ... - покласти теплий компрес на ...

to listen to heart sounds - прослухати серце

a bad (weak) heart - слабе серце

to gargle the throat - полоскати горло
a dry (bad) cough - сухий (сильний) кашель
a bad cold in the head - сильний нежить
a running nose - нежить
to apply splints - накладати шини
to apply plaster cast - накласти гіпс
to cool the body - охолодити тіло
to keep (stay) in bed - залишатися в ліжку
to catch a cold - застудитися

III. ПРЕДМЕТИ ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ

Лексичні одиниці:

air-ring ['eəriŋ] надувний круг для профілактики пролежнів
e.g. She gave him an air-ring.

bedpan ['bedpæn] підкладне судно
e.g. The bedpan is under the bed.

compress ['kɒmpres] компрес

dressing ['dresɪŋ] пов'язка

bandage [bændɪdʒ] бинт; бинтувати

e.g. The nurse puts on a dressing with bandages and applies warm compresses on the bruised places.

cups [kʌps] банки

e.g. His mother applied cups on his chest.

dropping bottle/medicine bottle - пляшечка з кришкою-дозатором

enema ['enimə] клізма

e.g. The patient needs a cleansing (очисну) enema.

feeding cup - напувальник

e.g. Give the patient some tea using a feeding cup.

hot-water bag (bottle) - грілка

ice bag - міхур з льодом

e.g. Put an ice bag on the head and a hot-water bottle on the feet.

wheelchair ['wiltʃeə] крісло на колесах (для хворих); крісло-каталка

pipette - піпетка

e.g. You can put these drops into your eyes with a pipette,

mustard plaster ['mɑ:stəd 'plɑ:stə] гірчичник

sticking plaster - лейкопластир

soap - мило; милити

e.g. You must soap your hands with the green soap.

syringe ['sirɪndʒ] шприц

e.g. Give me a single-use syringe, please.

scissors ['si:zəz] ножиці

e.g. Cut the bandage with scissors.

thermometer [θə'məʊmɪtə] термометр

basin ['beɪsɪn] таз, миска

sponge [spʌndʒ] губка

stretcher ['stretʃə] ноші

Модельні фрази:

bed patient - лежачий хворий

to give smth to smb - дати щось комусь

to take smth away from smb - забрати щось у когось

to apply a cold (warm, hot) compress on - покласти холодний (теплий, гарячий) компрес на **to put drops (in)** - крапати краплі

to give a warm (cleansing, medicinal) enema - зробити теплу (очисну, лікувальну) клізму

to fill an ice bag with ice - наповнити міхур льодом

to change ice in the ice bag - замінити лід у міхурі

to take a patient in a wheelchair to the ward - відвезти хворого у кріслі-каталці в палату

a bar of soap - брусок мила

to put (read, shake) a thermometer - поставити (подивитись показники, збити) термометр

to take a thermometer out - забрати термометр

to bring a basin for washing - принести миску для вмивання

to wash with a sponge - обмити губкою

to be on a stretcher - бути на ношах

to carry a patient on a stretcher - нести хворого на ношах

IV. ВІЗИТ ДО ЛІКАРЯ

Лексичні одиниці:

Registry ['redʒɪstri] реєстратура: at the registry; to work at the registry, to come to the registry, a registering clerk [klɔ:k], to work as a registering clerk;

appointment [ə'pɔɪntmənt] призначення, домовленість про зустріч: to take an appointment with a doctor, to make an appointment with a fellow student at the canteen, to make an appointment for some time;

therapist [ˌθerə'pju:tɪst] терапевт: an experienced therapist, to work as a therapist, the therapist listens to the patient's heart and lungs, the therapist examines me thoroughly;

diagnosis [ˌdaɪəg'nəʊsɪs] діагноз: diagnoses, to make a diagnosis, to make a correct diagnosis, the therapist made a diagnosis of influenza;

to prescribe [prɪs'kraɪb] призначати: to prescribe a treatment, to prescribe some medicine;

trouble [trʌbl] хвороба; турбота; клопіт: a serious trouble, to trouble, to complain of some troubles, a heart trouble, a liver trouble, a stomach trouble;

headache ['hedeɪk] головний біль: to have a headache, to have a bad headache, to complain of headache, to suffer from a bad headache, a splitting headache;

throat [θrəʊt] горло: a sore throat, to have a sore throat, to suffer from a sore throat;

waist [weɪst] талія: to strip to the waist, the doctor asked the patient to strip to the waist;

pulse [pʌls] пульс: to feel somebody's pulse, his pulse is normal, her pulse was abnormal;

rubdown ['rʌbdaʊn] обтирання: to have a rubdown, to have a cold rubdown, everybody must have a cold rubdown in the morning, cold rubdowns are useful;

to catch [kætʃ] (caught [kɔ:t]) ловити, схопити: to catch a cold, to catch a bad cold, he caught a bad cold, she caught a bad cold;

cough [kɒf] кашель: to cough, to be coughing, I am coughing, to have a bad cough;

sneeze [sni:z] чхати: to be sneezing, he is sneezing, why are you sneezing?;

to cause [kɔ:z] спричиняти: to cause pain, to cause a complication, to cause a serious complication, what caused these complications?;

scalding ['skɔ:ldɪŋ] гарячий: a scalding foot bath, to have a scalding foot bath, to prescribe a scalding foot bath, I was prescribed a scalding foot bath;

fever ['fi:və] лихоманка: a bad fever, to keep the fever down, to have a bad fever, to be running high temperature;

to reveal [ri'vi:l] показувати; відкривати: to be revealed, medical examination reveals, the X-ray examination revealed lung troubles;

a running nose - нежить: a cold in the head, a bad cold in the head;

complaint [kɒm'pleint] скарга: What are you complaining of? What do you complain of? What troubles you? What's wrong? Have you had any pain? Where?

Модельні фрази:

splitting headache - сильний головний біль

clogged nose - закладений ніс

be running high temperature - мати високу температуру

write out some slips - виписати направлення

first aid station - станція швидкої допомоги

make the daily round - робити щоденний обхід

take a scalding foot bath - парити ноги

keep one's fever down - збити температуру

nip the disease in the bud - вбити хворобу у зародку

recover from an illness - одужати від хвороби

V. ЗАХВОРЮВАННЯ

Лексичні одиниці та модельні фрази:

air [eə] повітря; провітрювати

clear (fresh) air - чисте (свіже) повітря

to be out in the open air - знаходитись на свіжому повітрі

to air the ward - провітрити палату

care [keə] турбота, піклування

to take care of - доглядати за, піклуватися про, дивитись за

under nurse's care - під наглядом медсестри

cause [kɔ:z] викликати, спричиняти

to cause pain (trouble, suffering) - викликати біль (занепокоєння);
спричинити страждання

to cause a disease (a high temperature, complications) - спричинити хворобу,
викликати високу температуру, ускладнення

check up [tʃek] перевіряти, контролювати

to check a pulse - перевірити пульс
to check smb's kidneys (lungs, heart) - перевірити функцію нирок (легенів, серця)
complications [ˌkɒmpliˈkeɪʃnz] ускладнення
complications after a disease - ускладнення після хвороби
some complications will follow this disease - після цієї хвороби можуть бути деякі ускладнення
to avoid complications - уникати ускладнень
disease [diˈziːz] хвороба, захворювання
a chronic disease - хронічне захворювання
(terrible, serious, dangerous - страшне, серйозне, небезпечне)
to treat smb for a disease - лікувати когось від хвороби
to cure smb of a disease -вилікувати когось від хвороби
to fight against a disease - боротися із захворюванням
children's disease - дитяча хвороба
infectious disease - інфекційне захворювання
to carry a disease - переносити (розповсюджувати) хворобу
to catch a disease - заразитися хворобою
examination [ɪkzæmiˈneɪʃn] огляд, обстеження; дослідження
medical examination - медичне обстеження;
thorough (careful) medical examination - ретельний (уважний) медогляд
general examination - загальне обстеження
X-ray examination - рентгенологічне обстеження
on examination - під час огляду; після розгляду
to arrange (carry on) a medical examination - організувати (проводити) медогляд
an examination shows (reveals, proves) - огляд показує (підтверджує); як виявив огляд
fill in - заповнювати
to fill in a patient's card - заповнювати картку хворого
to fill in a table - заповнювати таблицю
palpate [pəlpeɪt] пальпувати, промацувати
to palpate carefully (thoroughly, skillfully) - промацувати уважно (ретельно, вміло)
prescribe [prɪsˈkraɪb] виписувати, призначати
to prescribe a proper treatment (a medicine) - призначити відповідне лікування (ліки)
suffer [ˈsʌfə] страждати (від), відчувати
to suffer greatly - дуже страждати

to suffer pain - відчувати біль

to suffer from pain - страждати від болю

to suffer from a disease - страждати від хвороби

write out - виписувати

to write out a slip (a medical certificate, a sick list) - виписувати направлення (медичну довідку, лікарняний)

treatment [tri:tment] лікування

a proper (new, effective) treatment - належне (нове, ефективне) лікування

to be on home treatment - лікуватися в домашніх умовах

to follow smb's treatment - дотримуватись чийогось лікування

VI. ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ

Лексичні одиниці:

bacterium (pl. bacteria) [bæk'tiəriəm] бактерія

bacillus (pl. bacilli) [bə'siləs] бацила

cholera ['kɒlərə] холера

diphtheria [dif 'θiəriə] дифтерія

enteric fever - черевний тиф

whooping cough ['hu:piŋ'kɔ:f] кашлюк

rash [ræʃ] висип

microorganism [,maikrəu'ɔ:gənizəm] мікроорганізм

bacteriological [bæktiəriə'lɔ:dʒikəl] бактеріологічний

plague [pleig] чума

malaria [mə'liəriə] малярія

malaise [mæ'leiz] нездужання, недуга

eruption [i'ɾʌpʃn] висип

prodromal [prə'drəʊməl] продромальний, що передує початку хвороби

regain [ri'gein] повернути собі, відновити (здоров'я)

stool [stu:l] випорожнення; табуретка

stamp out [stæmp'aut] ліквідувати, викоринити

thirst [θɜ:st] спрага

vaccination [,væksi'neiʃn] вакцинація

peeling ['pi:liŋ] відшаровування, відлущення

rabies ['reibi:z] сказ, водобоязнь

serum ['siərəm] сироватка (крові)

sputum ['spju:təm] мокротиння

saliva [sə'laivə] слина

onset [ɒnset] початок; напад

meningitis [ˌmenɪn'dʒaɪtɪs] менінгіт, запалення мозкової оболонки

itch, itching ['ɪtʃɪŋ] сверблячка, свербіння

Модельні фрази:

infectious (catching) disease - інфекційна (заразна) хвороба

gradual onset - поступовий початок

sudden onset - раптовий початок

prodromal symptoms - симптоми, що передують хворобі

characteristic features - характерні риси

initial stage of the disease - початкова стадія хвороби

a clinical feature - клінічна ознака

natural immunity - природний імунітет

artificial immunity - набутий імунітет

VII. ДИТЯЧІ ХВОРОБИ

Лексичні одиниці:

CHILDREN'S DISEASES

smallpox ['smɔ:lˌpɒks], **variola** - віспа

chickenpox ['tʃɪkənˌpɒks], **varicella** - вітряна віспа

measles ['mi:zlz] кір

German measles ['dʒɜ:mən], **rubella** - краснуха, червона висипка, червінка

roseola - краснуха (немовлят)

mumps ['mʌmps], **epidemic parotitis** - свинка

polio [pəʊliəu] (**poliomyelitis**) - поліомієліт

scarlet fever ['ska:lət] скарлатина

whooping cough ['hu:pɪŋ 'kɒf], **pertussis** - кашлюк

INFECTIOUS DISEASES

AIDS (acquired immune deficiency syndrome) СНІД (синдром набутого імунodefіциту)

diphtheria - дифтерія
diarrhea - пронос
dysentery - дизентерія
flu (influenza, gripe) - грип
hepatitis - гепатит
tetanus - правець
meningitis - менінгіт
scabies - сверблячка, короста
tuberculosis - туберкульоз
enteric fever - черевний тиф

Модельні фрази:

enteric - enteric fever, to treat for enteric fever.

occur – траплятися; cough occurs, rash occurs, local symptoms may occur, these diseases occur seldom.

diphtheria – дифтерія; to treat for diphtheria, to make a diagnosis of diphtheria.

whooping cough - кашлюк, in case of whooping cough, to fall ill with whooping cough (pertussis).

meningitis – менінгіт; cerebrospinal meningitis, epidemic cerebrospinal meningitis, meningococcal meningitis, to treat for meningitis.

malaise – недуга, хвороба; a constant malaise, general malaise, to complain of malaise, to suffer from malaise.

eruption – висип; characteristic eruption, eruption appears (disappears), the type of eruption.

signs of a heavy cold – ознаки сильної застуди,

rash on the skin - висипи на шкірі,

infectious disease - інфекційне захворювання,

the first symptoms - перші симптоми,

to be careful - бути уважним,

to prevent the spread of a disease - запобігти розповсюдженню хвороби,

to be isolated - бути ізольованим,

hygiene of the mouth - гігієна рота.

VIII. ХІРУРГІЧНЕ ВІДДІЛЕННЯ

Лексичні одиниці:

surgical [sɜ:dʒɪkl] хірургічний

surgeon [sɜ:dʒən] хірург

surgery ['sɜ:dʒəri] хірургія

appendicitis [ə,pendi'saitis] апендицит

gangrenous ['gæŋgrɪnəs] гангренозний

perforate ['pɜ:fəreɪt] пробивати; просвердлити

peritonitis [ˌperɪtə'naitis] перитоніт

remove [rɪ'mu:v] знімати; видаляти

rupture ['rʌptʃə] розрив

fatal ['feɪtl] фатальний, неминучий

convalescent [ˌkɒnvə'lesnt] той, що одужує

cholecystitis [ˌkɒlɪsɪs'taɪtɪs] холецистит

amputate ['æmpjuteɪt] ампутувати

bandage ['bændɪdʒ] бинт; пов'язка; перев'язувати

operate [ˌɒpəreɪt] оперувати

outcome ['aʊtkʌm] кінець; результат

plaster cast [ˌplɑ:stə'kɑ:st] гіпс

postoperative [ˌpəʊst'ɒperətɪv] післяопераційний

stitch [stɪtʃ] стібок; (хірургічний) шов

urgent ['ɜ:dʒənt] терміновий

reaction [rɪ'ækʃn] реакція

Модельні фрази:

a surgical patient (wound, clinic) - хірургічний пацієнт (рана, клініка)

an acute (chronic) appendicitis - гострий (хронічний) апендицит

gangrenous area - змертвіла площа

perforating wound (ulcer, appendix) - прободна рана (виразка, апендикс)

to remove a dressing, a gown, a foreign body - зняти пов'язку (халат),
видалити чужорідне тіло

to prevent a rupture - запобігти розриву

a fresh outer bandage - свіжа зовнішня пов'язка

a gauze [gɔ:z] drain - ватний тампон

an urgent case - терміновий випадок

IX. ОПЕРАЦІЙНА МЕДСЕСТРА

Лексичні одиниці:

traumatological - травматологічний
fracture - перелом
immobilization - накладання шини; іммобілізація
stitch - шов
swab - тампон
to touch - доторкатися
to soak - просочуватись
profuse - рясний; багатий (на)
survive - пережити; витримати
mask - маска
forceps - пінцет
scalpel - скальпель
dry - сухий
dust - пилюка; бруд
secure - надійний; міцний
successful - успішний
clips - скоби (для з'єднання рани)
hernia – грижа

Модельні фрази:

to be admitted to hospital - бути доставленим у лікарню
to discharge from hospital - виписати з лікарні
compound fracture - відкритий перелом
to put a plaster cast for immobilization - накласти гіпс для іммобілізації
to introduce a gauze drain into the wound - ввести ватний тампон у рану
to be soaked with pus (blood) - насичитись (увібрати) гноєм (кров'ю)
physiological solution - фізіологічний розчин
solution of antibiotics - розчин антибіотиків/
to cause profuse bleeding - спричинити сильну кровотечу
to survive the operation (disease) - пережити операцію (хворобу)
to protect the wound from dust - захистити рану від забруднення
to make the dressing secure - накласти надійну пов'язку
to give smb. narcosis - дати комусь наркоз
the rules of asepsis - правила асептики